

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 202. — STEV. 202.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 29, 1934. — SREDA, 29. AVGUSTA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

TEKSTILNI BARONI BODO ZAPRLI TOVARNE

— NRA JE NAJVEČ PRIPOMOGLA
K NAGLI GOSPODARSKI
OBNOVI, — PRAVI RICHBERG

Delavci bodo skušali prisiliti delodajalce, da se bodo vklonili določbam pravilnika za tekstilno industrijo. — Tovarnarji imajo velike zaloge in lahko za dalj časa prenehajo z obratovanjem. — NRA ni v nobenem slučaju kršila ustavnih svoboščin.

WASHINGTON, D. C., 28. avgusta. — Stavka 500,000 delavcev v tekstilni industriji se bo najbrž izpremenila v izprtje.

Tovarnarji po vsej deželi so sklenili odgovoriti na generalni štrajk s tem, da bodo za nedoločen čas zaprli svoje tovarne. Baje imajo velike zaloge izdelanega blaga in jim je končno vseeno, če tovarne par mesecev počivajo.

Dne 4. septembra se bodo ustavili vsi stroji po predilnicah in tkalnicah, če se vladi v zadnjem trenutku ne bo posrečilo uspešno posredovati.

Delavci so sklenili, da se ne bodo spuščali v nobeno pogajanje, s katerimi bi bila dana tovarnarjem prilika, da bi si pridobili dovolj časa in s tem omajali enotno fronto štrajkarjev.

Francis J. Gorman, načelnik stavkovnega oddelka, je rekel. — Štrajk bi bilo mogoče odvrniti le v slučaju, da dajo delodajalci delavcem definitivne koncesije.

Pod predsedstvom Lloyda Garrisona se bo vršila konferenca narodnega zveznega posredovalnega urada, pri kateri bodo navzoči tudi zastopniki delavcev. Če bodo poslali delodajalci svoje zastopstvo, se zaenkrat še ni dalo dognati.

V Chicago, Ill., je izjavil predsednik Ameriške Delavske Federacije, Wm. Green, da ima javnost napačno mnenje o položaju v industriji, ki je nastal vsled zadnjih štrajkov.

Po njegovem zatrdilu vlada mir v dveh najvažnejših ameriških industrijah, namreč v železniški in tiskarski.

WASHINGTON, D. C., 18. avgusta. — Donald Richberg, ki je pravni zastopnik NRA, je imel danes po radio govor, v katerem je rekel, da so si Združene države prej opomogle kot pa katerakoli druga država na svetu. To izboljšanje je nastalo z razmeroma malimi stroški, pa tudi prebivalstva ni bilo treba prehudo obdačiti.

Ameriška zgodovina zaznamuje več hudih kriz, toda po Richbergovem zatrdilu se ni dežela še iz nobene tako naglo in uspešno dvignila kakor iz sedanjega. Nadvse značilno je, da je nastalo izboljšanje potom samopomoči industrije in poljedelstva in sicer pod vladnim vodstvom.

Richberg pripisuje ta uspeh v prvi vrsti uspešnim vladnim načrtom. S pomočjo teh načrtov ni bila samo odpravljena beda, ampak so bili tudi omajani temeljni vzroki depresije. Značilno je, da niso bile pri tem niti malo kršene ustavne svoboščine.

Richberg ni niti z besedico omenil spora, ki ga je imel z industrijalnim diktatorjem, generalom Hugh S. Johnsonom. Zaenkrat je še vedno pravni zastopnik NRA, jeseni bo pa najbrž imenovan za predsednika "Emergency Councila, čigar tajnik je sedaj.

Henry P. Fletcher, predsednik republikanskega narodnega odbora, je očital prejšnji teden Richbergu, da si po krivem lasti zasluge za izboljšanje gospodarskega položaja, ter skušal dokazati, da se je začelo gospodarstvo že prej boljšati, predno je bila uveljavljena NRA.

Odgovoril mu je kongresnik Byrns iz Tennessee, ki je poudarjal, da sta zadala depresiji smrtni udarec NRA in pa skoro neomejene zaupanje v predsednika Roosevelta.

Uspeh Schuschniggovega potovanja

PROCES PROTI MRS. EVI COO

Podjeten farmer prodaja lesene kladvice. — H. Wright ni umrl vsled udarca, temveč, ker ga je povozil avtomobil.

Cooperstown, N. Y., 28. avgusta. — V nedeljo se je pripeljal mnogo turistov v hotel Mrs. Eve Coo in so tudi obiskali Crumhorn Mountain, kjer je bil 14. junija umorjen Harry Wright.

Sedanja lastnica zapuščenih farma, kjer je bil Wright umorjen, Mrs. Iva Fink, je prodala turistom za spomin staro pohištvo, podobe in knjige, ki so se nahajale v stari farmerski hiši. Za nekatere stvari je dobila mnogo več, kot pa so bile vredne.

Farmer Zindre pa je prodal več sto majhnih kladvicev, ki so slični kladivu, s katerim je Mrs. Coo udarila Wrighta po glavi. Na kladviceh je vrezano ime umorjenega Wrighta imeni njegovih morilk in dan umora.

V ponedeljek je bil poklican kot priča dr. James Greenbough, ki je raztelesil Wrightovo truplo ter je tekom svojega pričevanja izjavil, da Wright ni umrl vsled udarca s kladivom. Po njegovem pričanju je prišel Wright do svoje smrti s tem, da je prišel med dva predmeta, ki sta ga stisnila. Iz tega je razvidno, da je Wright umrl šele potem, ko ga je Mrs. Clift večkrat povozila z avtomobilom. In na podlagi te zdravnikove izjave hoče zagovornik James J. Byard dokazati, da Mrs. Coo ni prava morilka.

PARAGVAJCI ZMAGUJEJO

Buenos Aires, Argentina, 28. avgusta. — Paragvajci so zavzeli trdnjavo Itamirante ter so oddaljeni samo še 13 milj od svojega cilja Carandaiti v severnem Chaco. Za trdnjavo so se več dni bili vroči boji in Paragvajci so slednjič branitelje premagali.

Paragvajci so vjeli pet častnikov in 160 vojakov ter zaplenili veliko množino municije. Itamirante je že osma utrjena bolivijska postojanka, katero so Paragvajci zavzeli v zadnjih dveh tednih.

Paragvajci se sedaj nahajajo samo še 68 milj od najmočnejše bolivijske trdnjave Ballivian, ki je glavni stan bolivijske vojske.

Rintelenov položaj slab.

Dunaj, Avstrija, 28. avgusta. — Zdravstveno stanje dr. Antona Rintelena, ki se je po aretaciji med nazijsko vstajo hotel usmrtiti, se je zelo poslabšalo. Zdravniki se boje, da more vsak dan umreti.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

VIHARJI OB OBREŽJU TEXAS

Kopališki gostje beže iz kopališč. — Vihar drvi velikanske valove na obrežje.

Houston, Tex., 28. avgusta. Zalivski vihar je dosegel obrežje Texasa med Port Arthurjem in otokom Galveston ter povzročil velike poplave. Ker je bilo izdano svarilo pred viharjem, so se kopališki gostje in prebivalci nižje ležečih oziroma nezavarovanih krajev umaknili v višje ležeče kraje, še predno je pridrvela polna sila viharja.

Ob obrežju je deževalo, kot bi se utrgal oblak, vihar pa, ki je dosegel hitrost 65 milj na uro, je drvil kot gora velike valove proti obrežju.

Vladni meteorološki urad napoveduje, da se bo vihar obrnil v notranjost dežele in bo šel mimo Galvestona. "Galveston News and Tribune" poroča, da je vihar že dosegel veliko silo, da pa mestni prebivalci niso preveč razburjeni. Navzlic temu pa je nekaj ljudi odpotovalo iz Galvestona.

Promet na polnični železnici med Galvestonom in Houstonom je bil zelo oviran in v Galvestonu je vihar izruval že več dreves.

PERZIJA HOČE BITI ZASTOPANA V LIGI NARODOV

Poteguje se za sedež, katerega je do sedaj imela Kitajska. — Rusija bo jeseni stopila v Ligo.

Ženeva, Švica, 28. avgusta. Izjava perzijske vlade, da se poteguje za sedež pri Ligi narodov, nikakor ne bo olajšala težkega stališča, v katerem se nahaja ta mednarodna ustanova.

Triletna doba Kitajske kot članice sveta Lige narodov letos poteče. Za to mesto se sedaj poteguje Perzija kot zastopnica narodov Daljnega Istoka. Vsled tega ni nikakega dvoma, da se misli Perzija potegovati za mesto, katerega izprazni Kitajska po končani dobi.

Tudi doba Španske in Paname bo v kratkem potekla. Španska ima pravico do zopetne izvolitve in bo svoje mesto najbrže dobila brez vsakih težkoč.

Kar pa se tiče panamskega sedeža, ga bo najbrže dobila Chile. Toda v zvezi s tem se imenuje tudi San Domingo.

Mnogo več pa dela preglaševanje sprejem Rusije. Prav gotovo bo Rusija kot velesila kot pogoj za svoj pristop zahtevala stalno mesto v svetu Lige.

To bi po mnenju dobro ponujenih krogov dovedlo do tekmovanja in nasprotovanja. Ako postane Rusija stalna članica Liginega sveta, tedaj bo

BOJ PROTI BUTLEGARJEM

Izdelovalci postavnega žganja s o napovedali boj tihotapcem. — Prosijo zvezno vlado za pomoč.

Atlantic City, N. J., 28. avgusta. — Na konferenci med izdelovalci žganja in zveznimi uradniki so bili glavni predmeti razprave uprava NRA pravilnika in izločitev tihotapcev z žganjem in nepostavnih žganjekuhov.

Izdelovalci žganja, ki so po večini člani uprave pravilnika te velike industrije, so pozvali zvezne uradnike, da pojasnijo več določb tega pravilnika in so jih prosili za pomoč v svojem boju proti tihotapcem znotraj in zunaj te industrije.

Washington, D. C., 28. avgusta. — Zvezne oblasti opozarjajo, da vsled odprave prohibicije zopet stopi v veljavo stari zakon, ki ne dovoljuje, da bi bilo žganje nad osem let v carinskem skladišču.

Postava določa, da mora biti žganje v tem času odstranjeno iz vladnih skladišč in prodano na javni dražbi. Vlada noče več dalje čakati na svoj denar. Toda izdelovalcem in veletrgovcem z žganjem je dovoljeno še dalje obdržati žganje v sodih.

Warsaw, Ind., 28. avgusta. Na Winona otoku blizu Warsawe so se zbrali prohibicijski voditelji šestih držav osrednjega zapada, da izdelajo načrt za novo kampanjo proti uživanju alkoholnih pijač.

Ravnatelj protisalonske lige iz držav Michigan, Illinois, Wisconsin, Kentucky, Ohio in Indiana vodijo kongres. Med govorniki so prvi dan nastopili dr. William P. McGarvey iz Kansas City in Char. Haffke iz Chicagoa.

Generalni ravnatelj ameriške protisalonske lige F. Scott McBride iz Washingtona bo imel glavni govor na zborovanju.

NEMCIJA NABIRA ŽELEZO

Berlin, Nemčija, 28. avgusta. Spomini na vojno zaplenjenih železnih zvonov in kovinastih ključev se zopet zbuja, ko namerava vlada pobrati vse nepotrebne okraske pri drogovih, poulične svetilne naprave in nadulne železnice. Pri mnogih spomenikih so že odstranili težke železne podstavke in jih nadmestili s podstavki iz cementa ali kamna.

Ministrstvo za gospodarstvo je prepovedalo graditi nove ali pa povečati že obstoječe tovarne za izdelovanje železnih cevi.

tudi Poljska zahtevala to pravico. In Poljska more, ker je začasna članica Liginega sveta, na ostale države izvajati pritisk. Po pravilih Lige narodov je za sprejem kake nove članice v Ligin svet potrebno, da za to glasujejo soglasno vsi tedanji člani Liginega sveta.

AVSTRIJSKI REPUBLIKI JE NEODVISNOST ZAJAMČENA

DUNAJ, Avstrija, 28. avgusta. — Uradna Avstrija je zelo zadovoljna z uspehom, katerega je dosegel kancler Schuschnigg na konferenci z Mussolinijem. Vladi krogi s posebnim zadovoljstvom omenjajo važnost uradnega poročila, ki je bilo izdano po konferenci, zlasti točko ki omenja popolno notranjo avtonomijo Avstrije, kajti v tem je svarilo Nemčiji, da se ne sme vmešavati v avstrijsko notranjo politiko.

UGODNA POROČILA IZ ANARKTIDE

Adm. Byrdu se zdravje naglo izboljšuje. — Izdeluje zopet nove načrte.

Little America, 27. avgusta. Dr. Thomas C. Poulter poroča, da se zdravstveno stanje admirala Byrda v vsakim dnem vidno izboljšuje in da bo v kratkem zopet pri popolni moči, ki mu je v štirimesečnem samotnem bivanju v snežni koči zelo opešala.

Ko je dr. Poulter z dvema tovarišema s traktorjem pred dvema tednoma prišel do admiraloške bivališča, je Byrd v govorjenju kričal, ker štiri mesece ni imel nikogar, s katerim bi se razgovarjal. Sedaj pa, ne da bi se sam tega zavedal, zopet govori kot navadno.

Zadnja dva dneva je bilo neprestano 75 stopinj pod ničlo. Kot pravi radijsko poročilo, skupina ni več videla sonca, ki je prej skozi pet dni kazalo svoj rob nad Ross morjem. Navzlic temu neugodnemu vremenu pa je hodil Byrd vsak dan vedno dalje na izprehod.

Byrdovim tovarišem v Little America se je prikazalo sonce kot velikanski zaati steber sredi rdeč pobarvanega morja. Toplomer je kazal 54 stopinj pod ničlo.

Sedaj, ko se je solnce zopet pričelo prikazovati, bo najbrže v kratkem iz Little America poletel aeroplan do Byrdove postojanke, kajti Byrd hoče to postojanko še bolj izpopolniti za meteorološka opazovanja ter bo na kraju ostal kdo drugi, ko bo sam odpotoval v glavno taborišče. En aeroplan je že več dni pripravljen, da odleti in samo čaka Byrdovega povelja. Sedaj pri Byrdovi koči aeroplan še ne bi mogel pristati.

Pri skupini v Little America se je naenkrat pojavil prehlad. V tem kraju, kjer ni bakterij, je prehlad nekaj znanovadnega. Vsled tega je zdravnik ekspedicije dr. Louis H. Potaka mnenja, da so te bakterije prišle iz zaboja, kjer je bila spravljena obleka. Vendar pa prehlad ni bil tako hud, samo dva sta prišla na bolniški seznam, toda sedaj sta zopet sposobna za delo.

Mussolini se pri tem sestanku ni oziral na zahteve Nemčije, da naj avstrijski narod s plebiscitom izrazi svoje politično mišljenje, ter je Schuschniggu zagotovil, da je sedanji avstrijski sistem najprimernejši za neodvisnost Avstrije, četudi z njim ni zadovoljna večina volilcev.

Avstrijski državniki pa odločno zanikujejo, da bi bila Mussolini in Schuschnigg sklenila kako vojaško zvezo, ker bi s tem dobila Italija nadvlado nad Avstrijo, kakor jo ima nad Albanijo.

Avstrija uja, da bo dobila jamščino za svojo neodvisnost od treh evropskih velesil in se bo s tem izognila potrebi, da bi postala vazalna država Italije.

Mussolini je obljubil, da bo Italija v gospodarskem oziru pomagala Avstriji, da more pošiljati v Italijo čim več svojega blaga, toda na drugi strani je nazijski terorizem mnogo škodoval turistovskemu prometu in ima na tem polju Avstrija letos izgube najmanj \$40,000,000.

Ker mora Avstrija zaradi narodnih socializmov vzdrževati močno armado in je to vzdrževanje zelo drago, bo morala Avstrija dobiti zunanje posojilo, kar posebno povdarja finančni minister dr. Karl Buresch.

Riva del Garda, Italija, 26. avgusta. — Avstrijski kancler Schuschnigg se je na svojem potu iz Italije in Francije vstavil tudi v Riva del Garda, da obišče svoj rojstni kraj. Ogledal si je hišo, v kateri je bil rojen in javna dela, katera so bila izvršena pod fašistovsko vlado. Riva del Garda je prej spadala pod Avstrijo.

VELIKI VIHARJI V ITALIJI

Verona, Italija, 27. avgusta. Velik, ciklonu podoben vihar je prihrumel nad Verono in je ubil najmanj tri osebe ter napravil na poslopih veliko škodo.

Vihar je podrl neko hišo in jo vrgel v reko Adigo. S hišo so bile vržene v reko mati in dve njeni hčerki; tretja hči, stara 14 let, pa se je trdno držala okna, klicala na pomoč in je bila rešena.

POGREB

Mrs. Mimi Lenarčič, rojena Obervelder, ki je umrla večeraj v New Yorku, se vrši v četrtek ob desetih z mašo v slovenski cerkvi na Osmi-cesti na Holly Trinity pokopališču v Brooklynu.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

in celo leto valja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
in celotno leto	Za pol leta	\$3.50
in celotno leto	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
in celotno leto	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

GENERALNI ŠTRAJK TEKSTILNIH DELAVCEV

Ko bo letos pridelek bombaža pospravljen ter bo poslan bombaž v tovarne, da ga predelajo, bodo proglasili tekstilni delavci generalni štrajk ter ohromili vso industrijo. — Tozadevni sklep so sprejele strokovne organizacije, ki so včlanjene v United Textile Workers of America.

Zastavkalo bo približno pol milijona delavcev. Stavbo bo proglasilo stavkovno vodstvo in sicer v času, ko delodajalci delavce najbolj potrebujejo.

Na zborovanju je prišlo na dan, kako neznosne razmere vladajo v tovarnah južnih držav, posebno v Alabami, v North in South Carolini in v Georgiji.

Neki delegat je v potrdilo tega pokazal rane, ki so mu jih prizadeli kompanijski plačanci v Huntsville.

Francis I. Gorman, ki je podpredsednik United Textile Workers Union, je odločno kritiziral NRA, ker ni ničesar storila, da bi se delodajalci pokorili njenim določbam.

Na vsem ameriškem Jugu ni niti enega delodajalca, ki bi se za NRA le količikaj zmenil. NRA ni niti s prstom ganila, da bi izboljšala življenske in mezne pogoje delavcev na Jugu. Izkoriščanje je baš tako ali pa še večje kot je bilo prejšnja leta.

Tekstilni delavci v tovarnah, ki bodo prišle v poštev, so dobro organizirani. MacMahon, predsednik United Textile Workers Union je rekel, da gre v tem slučaju za principe, ki jih ni mogoče omalovaževati. — Boj bo treba izvojevati do britkega konca.

Cilj stavke je odstraniti priganjstvo, ki je omogočilo sramotno nizke zaslužke.

Delovni teden je treba skrajšati na trideset ur; plač se pa ne sme znižati.

Poglavitna zahteva je pa — priznanje strokovne organizacije, kajti doslej so delodajalci odpuščali delavce, ki so se strokovno organizirali.

Tekstilnim delavcem je obljubila vso podporo Ameriška Delavska Federacija. Ta sklep, ki je bil soglasno odobren, je napotil predsednika Williama Greena k izjavi, da bo Federacija storila vse, da se bo ta boj za delavce uspešno končal.

Delavci so si svesti zmage. Zaenkrat je vse odvisno od stavkovnega odbora, če se bo za dosego cilja posluževal prave strategije.

DR. SCHUSCHNIGG JE SLOVENSKE KRVI

Iz Celovca poročajo: V tukajšnjih krogih se mnogo razpravlja o sedanjem avstrijskem kancelerju dr. Schuschnigg, o njegovih starših in o njegovem poreklu. Njegov samo kaže, da je kanceler dr. Schuschnigg popolnoma slovenskega plemena. Njegov stari oče je bil še pravi slovenski Sušnik. Bil je ugleden posestnik in kmet v bližini sedanje avstrijsko-jugoslovanske meje. Njegov dom je bil po vsej Koroški znan kot prava slovenska trdnjava, v katero so zaman butali valovi pan-germanstva. Poznali pa so ga ne le kot zavednega Slovence, marveč tudi kot vzornega gospodarja, h kateremu se je zlasti mlajši rod hotel učit. V Sušnikovi hiši je vladalo blagostanje. Kot pameten gospodar in skrben oče pa je hotel poskrbeti tudi za primerno izobrazbo svojih otrok. Kot prava slovenska grča jih je imel cel tucat. Šest sinov je poslal v šole in to ga je upropastilo v gospodarskem in narodnem pogledu. Šolanje je bilo tudi takrat že drago in predno so vsi sinovi dovršili študije, je moral zadnji rep iz hleva in nazadnje je bil stari Sušnik prisiljen prodati celo posestvo. Nastanil se je s svojo ženo v Pliberku, kjer ga je vsa okolica poznala kot ljubeznivega in ustrezljivega starčka. Vsakomur je pomagal, če je le mogel in danes se ga starejši ljudje radi spominjajo kot gospoda z dolgo sivo brado, ki se je vedno podpisoval kot pristno slovenski Sušnik. Nemcem je bil seveda trn v peti in v splošno so ga nazivali "der windische Minister aus Bleiburg". Njegove otroke pa je nemška šola odtujila od rodne jezika, vsi po vrsti so se ponemčili in sedanji avstrijski kanceler se, kakor že njegov v šoli ponemčeni oče, podpisuje "pristno" nemško Schuschnigg! Nekaj malega sicer še zna slovensko, govoriti pa ne mara več. Koroški Slovenci nimajo od njega nič dobrega pričakovati, kajti janičar je bil vedno hušji od Turka.

Predsednik v Hyde Park

Hyde Park, N. Y., 27. avgusta. — Predsednik Roosevelt se je naselil na svojem mirnem posestvu, kamor že več let prihaja, kadar ima izvršiti kako posebno važno delo. Pri prihodu ga je na železniški postaji pričakala njegova soproga ter sta se nato skupno odpeljala v staro hišo na hribu in na vzhodnem bregu Hudsona.

Učitelji dobili plače

Chicago, Ill., 27. avgusta. — Trgovci in gospodarje je navdalo veliko veselje, ker je 14 tisoč učiteljev in 3000 drugih nameščenecv po mnogih mesecih prejelo svoje plače.

Žrtev banan

Zadnjič so v Budimpešti po radio iskali zdravnika specialista, da pri prihitel k tankajšnjemu odvetniku dr. Alfredu Rajthi, ki je obolel za neko tropično boleznijo. Spal je nezdravno že teden dni. Oglasilo se je več zdravnikov, ki so bolnika z injekcijami pač za kratek čas prebudili, a je nato vendarle umrl. Ugotovili so, da so njegovo bolezen povzročili banane, ki jih je silno rad in veliko jedel.

Najnovejši ameriški rušilec "Dewey"

so te dni splovili v Bath ladjedelnici v državi Maine. Završiti bo treba le še nekaj po-drobnosti, nakar bo izročena ameriški mornarici.

Iz Jugoslavije.

Težko blagajno so odkopali.

V Modruški ulici v Zagrebu so odkopali 200 kg težko je-kleno blagajno, ki je bila pred dvema letoma ukradena iz poštne urada na Kvaternikovem trgu. Blagajni sta ukradla zloglasna vlomilca Franjo Genc in Franjo Herec, ki sta bila obsojena vsak na 20 let ječe.

Pes je ugriznil.

Starič Alojzijo iz Dol. Podboršta je 22. julija ugriznil v roko domač pes. Sprva je ostala v domači oskrbi, ker se je pa njeno stanje poslabšalo, so jo prepeljali v novomeško bolnico, kjer se zdravi. Najbrže je nastalo po neprevidnem zdravljenju doma zastupljenja, ker je pes zdrav in o steklini ne more biti govora.

Mrtve berač s 23,457 Din.

Iz Karlova poročajo, da so našli na cesti v Lišnici te dni mrtvega berača Mehmeta Der-viševića, ki je imel v žepih za tisoče bankovcev in mnogo drobiža, tako da so našli pri njem 23,457 Din. Beračen je torej dobro nese.

Smrt dveh zaslužnih mož.

V Beogradu je umrl 83letni upokojeni inspektor državnih železnice Dobroslov Vuković in 76letni inženirski polkovnik v pokojju Andreja Jovanović. Dobroslov Vuković je bil rodom iz Srema in je bil po tradiciji svoje rodbine določen za častniški poklic. Kot mlad avstrijski častnik pa je pobegnil v Srbijo in dobil službo pri davčni upravi. Potem je 25 let služboval pri železniški direkciji, vojne leta 1876 in 1885, pa se je udeleževal kot rezervni častnik ter je bil zaradi hrabrosti večkrat odlikovan. Pri organizaciji železniške službe si je pridobil mnogo zaslug. Upokojeni inženirski polkov-

Nesreča v rudniku Trepči.

V bolnišnico v Kosovski Mitrovići so iz rudnika Trepče prinesli rudarja Mehmeda Abitovića in Živojina Gajića, ki ju je podhula velika lavina kamena. Abitović se ni več zavele in je v nekaj urah podlegel hudim okšodbam, Gajić pa bo, kakor menijo zdravniki, okreval, a bo ostal nesposoben za vsako delo. V zadnjem času se je v rudniku Trepči zgodilo že več nesreč in je zavladala med rudarji v nekaterih rojih, kjer se nesreče ponavljajo, prava panika. Urad za zavarovanje delavcev je od oblasti zahteval strokovno komisijo, ki naj čimprej temeljito prouči varnostne naprave v vsem rudniku.

Učitelji dobili plače

Chicago, Ill., 27. avgusta. — Trgovci in gospodarje je navdalo veliko veselje, ker je 14 tisoč učiteljev in 3000 drugih nameščenecv po mnogih mesecih prejelo svoje plače.

Žrtev banan

Zadnjič so v Budimpešti po radio iskali zdravnika specialista, da pri prihitel k tankajšnjemu odvetniku dr. Alfredu Rajthi, ki je obolel za neko tropično boleznijo. Spal je nezdravno že teden dni. Oglasilo se je več zdravnikov, ki so bolnika z injekcijami pač za kratek čas prebudili, a je nato vendarle umrl. Ugotovili so, da so njegovo bolezen povzročili banane, ki jih je silno rad in veliko jedel.

KAKO ŽIVI MASARYK

Masarykov osebni zdravnik dr. A. Maixner je objavil v reviji "Delo v gospodinjstvu" zanimiv članek o zasebnem življenju prezidenta čehoslovaške republike. To, da Masaryk v svojem 84. letu še vedno pridno jaha in da je bil že četrtri izvoljen za prezidenta, vzbuja po pravici radovednost, kako prav za prav prezident živi. Odgovor je enostaven: priprosto in skromno.

Čim je Masaryk spoznal, da živi z uživanjem alkohola izgublja delovno sposobnost, je postal abstinent. Naporno duševno delo je izravnal s telovadbo. Dajal je tudi prednost priprosti hrani: malo mesa, mnogo sočivja, nekaj masla, močnate jedi s sadjem, malo tekočin nobenih rafinirano pripravljanih jedi. V vsem zmernost in točnost. Temu sistemu je Masaryk ostal zvest do danes. Njegov jedilni list je zelo enastaven. Zjutraj ob 8. je sveže sadje ter kruh z maslom in popije pol skodelice čaja. Za obed ima ob 13. malo juhe, majhen kosček mesa s sočivjem, močnate jed, sveže sadje in črno kavo. Večerja ob pol 20., navadno belo kavo s štručico, redko kosček belega mesa s sočivjem.

Tej zmernosti odgovarja tudi stroga razdelitev dneva. Ob pol 8. prezident republike vstane, po hadni kopeli dela proste vaje, potem se pa obleče in po zajtrku gre takoj na delo. Pred obedom jaha na izprehod, po zimi ko so tla oledenela, hodi peš na izprehod. Po obedu si privoščijo kratek počitek s knjigo v roki, potem pa dela do večera. Po večerji pogovor, čitanje, enkrat ali dvakrat v tednu film. Ob pol 10. leže Masaryk k počitku. Spalnica se mora neprestano zračevati. Masaryk ima zelo razvit smisel za čistočo, zlasti pazi na zobe. Vsemu temu se pa pridružuje še izredno krepka volja.

NA ANGLEŠKEM JE VEČ DELAVK KOT DELAVCEV

Nedavno objavljeno letno poročilo britskega ministrstva dela ugotavlja, da imajo na Angleškem več delavk kakor delavcev. Ženske strokovne zveze štejejo 389,359 in moški 356,726 članov. Marsikatera ženska izvršuje dokaj nepričakovane poklice. Imamo ženske stražnike, policijske nadzornice in celo ravnateljice. Tudi med kovači je 347 žensk. Pri železnici je nastavljeno 820 spretnih, kretne in pazne, 28 žensk potuje po sejnih v ulogi ljudskih umetnic. Štiri vodijo lastne filmske delavnice. Med igralci je 264 žensk, med godebniki 1102. Do 20 žensk vendarle umrl. Ugotovili so, da so njegovo bolezen povzročili banane, ki jih je silno rad in veliko jedel.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vselej naša dolgoletna skušnja Vam samoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

VAŽNO ZA POTOVANJE.

Med preskrbimo vse, badiš pranje sa. potratna dovoljenja, polne liste, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do sadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pikite torej takoj za brezplačna navodila in samostavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Bilo je v neki evropski državi. Davčna oblast je odmevala dobrim državljanom davke, vsakemu po njegovi davčni moči ali pa še več. Enemu jih je namerila mnogo, drugemu več, tretjemu pa še več.

In glejte čuda, ta tretji je bil med dobri davkoplačevalci najboljši.

Komaj so mu odmerili petdeset tisočakov, je prihitel na davkarijo in jih lepo v redu odšel.

Zmajali so z glavami gospodje davkarji, spogledali so se davčni eksekutorji in kar verjeti ni ko mogli, da pri tolikih davkih ne bo nobenih davčnih zaostankov.

Pa so si mislili: Če je mož tako hitro odšel petdeset tisočakov, jih bo lahko tudi sto. In odmerili so mu jih sto.

A že je zopet prihitel na davkarijo in hitro odšel vseh sto tisočakov. Začudenje tu, presenečenje tam in brž so na davkariji sklenili odmeriti mu sto petdeset tisoč. Če jih je taklo gladko odšel sto, jih bo tudi sto petdeset.

In res se tudi tretji niso zmotili. Prihitel je mož na davkarijo, pod eno pazduho je imel sveženj bankovcev, pod drugo pa nekaj v papir zavitega. Položil je oboje na mizo, globoko je vzdihnil in dejal: — Gospodje, zdaj pa vidim, da se ne izplača več delati denarja.

Pustil je na davkariji zadnjih sto petdeset tisočakov in stroj za izdelovanje denarja ter se vrnil udan v voljo božjo domov.

Piknik, ki ga je priredilo prejšnjo soboto slovensko društvo v Manville, N. J., je prav dobro uspel.

Ime društva "Cvetna roža" ni kar tjavendan. Prijatelji so mi prinesli s piknika štiri funte težak evet solnne rože, kar pomeni, da ni nič za šalo, pač pa vse zares.

Odborniki, ki me je vabila, izrekam srčno hvalo za pomemben dar in za prijazen besede.

Uljuden si le takrat, kadar ljudem ne poveš, kaj misliš o njih.

Moja prijateljica Nežka, ki meša moška srca po Fly Creeku in okolici, je postala zelo moderna. Svojega tainika ima.

Ko mi je zadnjič pisala, sem ves navdušen pritiskal njeno pismo na sree in se mi zdi, da sem ga tudi parkrat poljubil, zdaj pa zvem, da sem poljuboval črke, ki jih je pisala težka Majkova roka.

Ne vem, kaj je z njo, da je zadnjič čas tako raztresena.

Med delom se zavisi in se razre v daljavo. Kdo ve, o čem premišljuje?

Zamišljena je pa tako globoko, da ji je pes že dvakrat pograbil iz rok piščanca, ko ga je skubila pred hišo na mali mi ... (lej ga, zlodja, kmalu bi zapisal: "na mali mizici", kar mi je pa najstrožje in takorekoč pod smrtnim grehom prepovedano).

O čem premišljuje?

Najbrž, kako bi se maščevala nad newyorškimi lovci, ki hodijo v Fly Creek jazbece lovit.

Jazbec ima v tisti okolici res trdnovratno življenje, posebno, če ga Stucinov John ustrelj in ga mrtvega h kolu priveže.

Take živali ni mogoče niti s kanonom podreti, kam šele s puško, ki se v rokah pogumnega lovca trese, toda ne od loveške strasti, pač pa od jeze, ker mu je lepa Nežka najmanj že desetkrat povedala:

— Nak, Kranjca pa ne, magari če bi bil zlat...

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.00 Din. 100	Za \$ 9.35 Lir. 100
\$ 5.35 Din. 200	\$18.30 Lir. 200
\$ 7.50 Din. 300	\$24.60 Lir. 300
\$12.25 Din. 500	\$38.20 Lir. 500
\$24.25 Din. 1000	\$76.40 Lir. 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

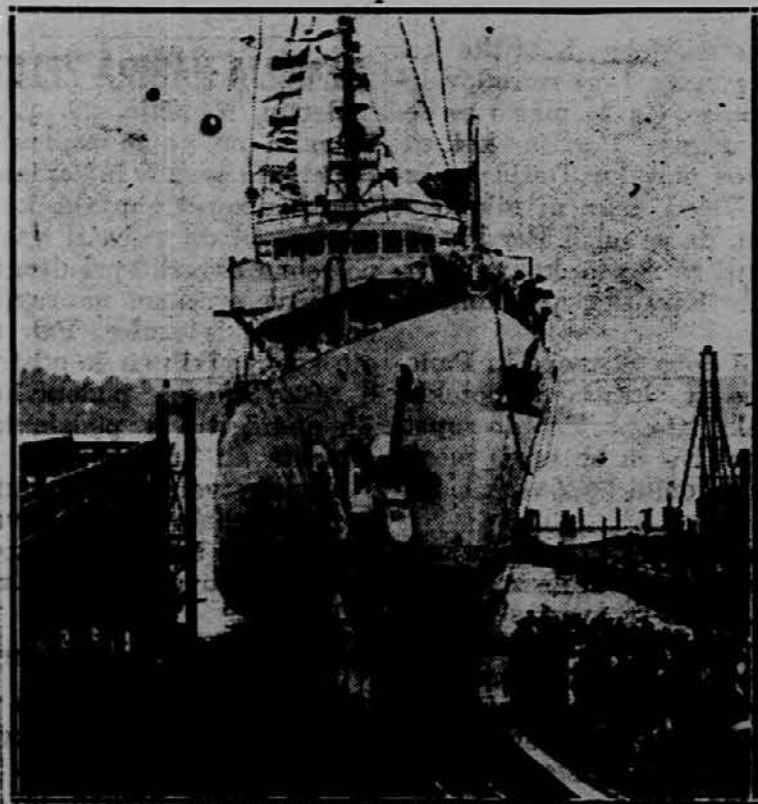
Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	\$ 5.75
Za izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$10.85
\$10. — " " "	\$16. —
\$20. — " " "	\$31. —
\$40. — " " "	\$61.25
\$80. — " " "	\$121.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Največja nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbine \$1. —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

so te dni splovili v Bath ladjedelnici v državi Maine. Završiti bo treba le še nekaj po-drobnosti, nakar bo izročena ameriški mornarici.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JONTES GELC:

ZLOČINEC BRE. Z ZLOČINA

Večer za večerom je sedel na svojem stalnem prostoru v kotu gostilne pri "Kranjskem Janezu" ob svojem dosluženem "pol litru" kot se je sam rad izražal v svoji tehtni, silno počasni govorici. Važno, počasi, zaradi primernega dostojanstva v besedah, je velik, debel, rdeč, z vijoličastim nosom, že stotič na dolgo in na široko razlagal o mladeniško navdušenem stremeljenju idealnega pedagoga, ki je vse svoje življenje položil le napredku najmlajše generacije. Zavedal se je svoje časti, zato je tudi zdaj po svojih odsluženih tridesetih letih rad zavzemal nekakšno posebno ulogo: ulogo dosluženega učitelja, ki predava svojemu poslušalstvu v nekakem podučnem šolskem slogu o tem, kako je treba človeku izpolniti svoje življenje, svojo delovno življenjsko dobo, tako, da končno po tisti primeri dosluženih delovni dobi lahko tudi s ponosom poseli ob svojem dosluženem politruku.

Gostje gostilne pri "Kranjskem Janezu" so sicer nekoliko težko poslušali njegove Krjavelske dogodbe; a če bi bil res Krjavelj, bi ga bržkone kaj radi poslušali, če tudi bi že petdeset let ponovil svojo zgodbo o presekanem lundju in še vedno bi se smejali; toda poslušati podučno snov dosluženega nadučitelja je bilo nekoliko kisto grozljivo, in stalni gostje so rajši segli po kartah, da zaigrajo večer ob taroku. Siti do grla in čez so bili nadučiteljevega prasnega širokoustnega premlevanja o rodovitni tridesetni dobi, toda spoštovali so ga vsi vprek. In vsakomur, kdorkoli ga je poznal, je bil nadučitelj Maks Nosljan nekakšen vzoren malik, četudi nekoliko dolgočasen.

Nekdo pa je bil še na svetu, daleč proč od mesta, kjer je gostilna pri "Kranjskem Janezu", ki pa ni blagoslovljal, niti spoštoval dosluženega nadučitelja Maksa Nosljana. Kmet Majnik je bil to; on in njegov otrok, ki je že dvajset let hodil ob bregljah, tih, s kostno jetiko,

mažeken, z velikim modrim očmi, ki so hrepenele le še po Bogu, ta dva sta bila prisiljena, da sodita drugače o vestnosti in zaslužnosti tega "svetnika". Če ne bi bila mučenica, Majnikova hčerka, po dvajsetletni težki bolezni v svojem nedolžnem spokorništvu tako zelo očistena ko Job — bi ga bila že tisočkrat preklela, tako kot ga je oče Majnik preklel. Zakaj oče in to bitje z bregljami sta vedela veliko, v nebo vpijočo zgodbo o zaslužnosti gospoda nadučitelja, na katero se razen nekaterih ljudi v vasi že davno ni nihče več spomnil. In tudi gospodu nadučitelju Nosljanu je ta zgodba že davno izginila iz spomina. Če bi mu kdo prav s prstom pokazal deklico z bregljami, tedaj bi ga mogoče vznemiril spomin in bi povsili glavo. Tako pa — v njegovem tridesetnem učiteljevanju se odraža le najvišje delo. Zato ima tudi pravico, da govori počasi, varno, tehtno, boječ se, da bi se razgubilo le eno pšenično zrno...

Prav pred dvajsetimi leti je bilo, po večeru velikega kroka v vasi, kjer je imel važno vlogo učitelj Nosljan, ko so stali vaški otroci premrli, stisnjeni v svoje borne kočmajke in volnene rute že tretjo uro pred zaklenjeno vaško solo v sveže nametenem snegu. Sklepetajoč z zobki, so čakali, da pridejo odkod gospod učitelj in jim odpro solo. Ker le ni bilo gospoda učitelja od nobene strani, so se premrli, puhajoč v rdeče, premle ročice in noseč tablice v pisanih cekarčkah, v skupinah razšli in si sproti gajili pot v vasi. Čez kolena so se jim vdirale noge v sveži mehki sneg. Nekateri so premrli drhteli in ihteli od bolečin, ker se jim je zanohtalo.

Ivica Majnikova je končno prilezla domov. Nič ni jokala, zakaj nekako toplo ji je že bilo. Toda trudna, s čudno razširjenimi očmi je legla. In ležala je nepremično dvajset mesecev in ni več mogla vstati. Iz piščali na levi nogi pa je tekla mozeg.

Minula so dolga leta. Z dvema bregljama pod pazduho se je opirala; kedar je sedla na travo v jesenskem solncu pod kozolecem, položila obe breglji ob sebi in razvila nogo in vlekla počasi iz ran majhne koščice. Prišel je pes Hektor, zavečivil in hotel polizati rano. In spet je zavila v ovoje temno modro nogo, razjedeno od ran in debelo ko da ne spada k temu ubogemu, sušenemu otroškemu telesu, ki je ostalo otroško še v tridesetem letu. Slednjič so ji na njeno lastno željo, po silnih mukah in mnogokratnem romanju v bolnico, odrezali nogo nad kolonom.

Gospod Maks Nosljan, doslužen nadučitelj, se je sam s seboj zadovoljven odpravil h "Kranjskemu Janezu", kjer se bo zopet čedil od samohvale. Tisto uro je pa kmet Majnik, star, v kolenih upognjen, z velikimi solzami na zgubnem, prstenem obrazu, pred bolnico popravljal na vozu seno, čez katero je bila pokrita podnena rjuha; nanjo sta bolniška strežnika pravkar položila majhne telesce njegove Ivice. Majnik je bila Ivica kakor desetletna punčka; ko so jo pokrili z odejo, je na vozu ni bilo niti videti. Le velike modre oči so gledale proseče, ustnice brez krvi pa so šepetale: Oče naš...

Kmet Majnik je podal konju pest sena, samo da si je z rdečim robcem hitro obrišal oči, nato pa je stopil nazaj k vozu; stegnil je veliko, grčasto roko in pobožal Ivico po obrazku. Hvaležno se je nasmehnila. In

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

voz se je počasi, oprezno premaknil. Majnik se je neprestano oziral nazaj, kjer je pod tjavim konjskim kocom nepremično ležala njegova Ivica z odrezano nogo. Počasi, oprezno je vozil. In dolga in pusta je bila pot domov. Ivica je poselja pod vzglavje in izvlekla izpod njega snežnobel rožni venec, ki ga je v bolnišnici dobila v dar od očeta, ki je hotel revico potolažiti. In ni se zmotil, zakaj stari kmet je poznal svojo Ivico in njeno edino veliko hrepenenje...

Luna je zakravela na nebu, ko je voz pridrdral po strmih razdrapanem kolovozu v domačo vas in mimo šole.

"Ki je za nas krvavi pot potil..." so bolj strastno zasepetale skrivljene ustnice, kadar koli je voz odskočil in se je njena bolna noga stresla, da je v bolečini stisnila ustnice in zamizala. Kmet Majnik se je preplašen oziral nazaj.

Šola je samotna čepela v mesečini. Majnik je stisnil pest in požugal kupu kamenja, ki je bil nekdanja stara, zdaj zapuščenca šola; in šepetal je sam pri sebi, da ga ne bi slišala njegova Ivica, kako kolne. Njegov razorani rjavi obraz, ki je bil podober strničasti njivi, je gledal v nebo, v rdečo luno, kakor da moli...

Samotno je po strmih kolovozu škripal voz...

TURKINJE DVIGAJO GLAVE

Med najbolj drastične reforme, ki jih je Kemal paša uvedel v novi Turčiji, spada evropeizacija oblek. Pri moških stvar ni bila tako težka, tu so se vladne odredbe omejile bolj na prepoved turbanov in fessov, ki so jih nadomestili klobuki in čepice. Ženske pa so se silno nerade ločile od svojih starodavnih oblačil, čeprav so bila ta oblačila po zapadnem pojmovanju vidni izraz podrejenosti, ki so jo imele v javnem, kakor zasebnem življenju. Če človek proučuje sedaj njih odpor proti evropski modi, bi skoraj dejal, da jim ta podrejena vloga v starih časih nikakor ni bila proti volji — ali pa da je bila manj podrejena, nego si običajno mislimo. Na vsak način so s pasivnim, toda trdovratnim odporom nasprotovali najstrožjim vladnim odredbam, ki so zaman skušale uvesti evropsko žensko modo v večjem obsegu. Črna koprena, ki jim je prej zakrivala obraz, je sicer izginila še bolj, a to je bil tudi ves uspeh Kemalovih prizadevanj.

Še ta uspeh je sedaj v resni nevarnosti pred pravo revolto, ki so jo započele Turkije solidarno proti prenatrženim in nestrpnim odredbam nekega kemalističnega župana.

V Mursini je ta župan dal nabiti na zidove lepak, ki je pod pretnjo strogih kazni prepovedal ženskam nošnje črne koprene preko obraza in proslulega "čarčafa", vrečaste oblačila, ki zakriva staromodno muslimanko na ulici od pet do glave. Njegova zapoved pa je imela nepričakovan uspeh: vse Mursinke so začele na mah nositi ta prepovedana dela obleke in ženske po vsej Anatoliji in Carigradu so se solidarizirale z njimi ter jih začele posnemati. Vršijo se veliki shodi in sprevedi, na katerih prihaja do izraza trdovra-

ten odpor proti evropski modi, tudi moški se že pridružujejo njihovim protestom.

Oblasti še niso zavzele svojega stališča proti temu gibanju, a zdi se, da bodo končno le nekaj popustile. Saj so v zadnjem času že v marsikakšnem oziru uvidele, da ne gre kar tako in brez ozira na individualnost svojega ljudstva odpravljati stare običaje in navade. Tudi evropski narodi sami se v novjšem času branijo v tem pogledu brezglavih internacionalizacij in skušajo rešiti mnogo lepega, kar je ustvaril v prešlih časih njih nacionalni duh. Sem spada tudi propaganda za ohranitev narodnih noš. Turški režim, ki rad posnema to, kar je pri evropskih narodih dobrega, čeprav porablja pri tem često malo nasilne metode, bo opazil nedvomno tudi to tendenco zapadnih dežel.

Naj bo, kakor hoče, turške ženske se hočejo za sedaj povrniti spet k čarčafu in črni kopreni. Pri tem gotovo ne mislijo na to, da bi se podredile "gospodom stvarstva" tako, kakor so jim bile vsaj na za-

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mne

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priša-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

naj podrejene v starih, dobrih časih. Morda se pri tem celo prav dobro zavedajo, da imajo v čarčafu in črni kopreni močno orožje, s katerim jim bo lažje premagovati za romantiko in mistično vnanost vneta moška sreča...

BRANITELJ PRZEMYSLA

Listi so poročali, da je umrl za posledicami dolgotrajne in težke bolezni general Hermann Kusmanek, eden izmed najbolj znanih visokih častnikov staroavstrijske vojske, znan posebnost kot branilec Przemysla.

Kusmanek se je rodil v Sibiču na Sedmograškem in je po dovršeni vojni šoli kot član generalnega štaba brzo napredoval v činu do generalnega majorja, ko je postal načelnik v voj. ministertvu. L. 1910. je postal divizinar v Linzu, leto dni

pozneje kot feldmaršallajtnant poveljnik 28. pehotne divizije v Ljubljani in v januarju 1914. poveljnik trdnjave Przemysl.

V septembru istega leta so Rusi za beževce avstrijsko armado navalili na to trdnjavo in jo oblegali brezuspešno skoraj do sredine oktobra, ko so se morali umakniti. Ze tedaj se je pokazalo, da bi trdnjava ne vzdržala dolgotrajnega obleganja, ker jo je avstrijska vojna uprava opremila in uredila manj velikopotezno, nego bi morala. Utrjeni pas okrog Przemysla je bil preozek, sreča je bila le ta, da Rusi že pri prvem navalu niso imeli dolekonosnih topov s seboj. V presledku do 5. novembra, ko so Rusi znova prispele na znameniti ofenzivi pred trdnjavo, so skušali Avstrijci popraviti te nedostatke, za kar se je energično zavzel Kusmanek sam. Razširili so trdnjavski pas, ga opremili kolikor je šlo in založili z živili.

Toda usoda je hotela, da je velik del živiliških zalog moral iti za prehrano tisočev in tisočev gladujočih vojakov, ki so bežali pred Rusi, vrhu tega se je mesto napolnilo že v naprej z neštevitimi ranjenci in bolniki. Tako je prišel s 5. novembrom, začetkom drugega obleganja, čas velikega pomnjanja, neprestanih bojov, brezupne hrabrosti in požrtvovalnosti, časa, ko so epidemije razsajale še huje od ruskih granat in šrapnelov, saj je samo za kolero umrlo na tisoče in tisoče mož. A najhujše je bilo to, da ni bilo nobene nade na pomoč, kajti v tej zimi je bila vsa severna avstrijska fronta v znamenju groznih bojov v Karpatih.

Tako se je moral Kusmanek 22. marca naslednjega leta pod pritiskom strašnih razmer in po krivdi vrhovnih odločilnih činiteljev avstrijske vojske, ki so bili premalo skrbeli za tako važno točko, kakršna je bila Przemysl, odločiti za predajo, da se izogne nesmiselnim žrtvam in izgubam. Tudi nasprotniki so priznali, da je bil do konca izpolnil svojo dolžnost in da ni mogel drugače ravnati. Przemysl je padel, 150.000 Avstrijcev je prišlo takrat v rusko ujetništvo in tako se je uvrstil nov člen v verigo dogodkov, katerih posledica sta bila potem, po treh letih in pol, definitivni propad habsburške monarhije in osvoboditev narodov, ki jih je tlačila.

V tem seznamu : : : Poučnih Knjig boste našli knjigo, ki bo vas zanimala

Angleško slovensko berilo	\$2.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.—
Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Boj nalezljivim boleznim	.75
Cerkniško jezero	1.20
Domači vrt	1.20
Govedoreja	1.50
Hitri računar	.75
Gospodinjstvo	1.20
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek	1.50
2. zvezek; 1—2 snopič	1.80
Kletarstvo (Skaličky)	2.—
Kratka srbska gramatika	.30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	.30
Kako se postane državljani Z. D. in naj-novejši naseljenjski zakoni v angl. jeziku	.35
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Kubična Računica	.75
Liberalizem	.50
Mlada letá dr. Janera Ev. Kreka	.75
Mladeničem, 1. zvezek	.50
2. zvezek	.50
(Oba skupaj samo 90 centov)	
Mlekarstvo	1.—
Nemško - angleški tolmač	1.40
Nasveti za hišo in dom	1.—
Najboljša slov. Kucharica, 668 str. (Kalinišek), lepo vez.	5.—
Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem	.75

Ojačen beton	.50
Obrtno knjigovodstvo	2.50
Praktični računar	.75
Perotninarstvo, broširano	1.50
Pravila za oliko	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Prehodniki in idejni utemeljitelji ruskega idealizma	1.50
Radio, osnovni pojmi iz radio tehnike, vezano	2.— broširano
Ročni slov. nemški slovar	.90
Slovenska narodna mladina, (obsega 452 strani)	1.50
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3.—
Sadno vino	.40
Sadje v gospodinjstvu	.75
Učna knjiga in berilo laškega jezika	.60
Učna knjiga in berilo italijanskega jezika	1.—
Učbenik angleškega jezika: trdo vez	1.50 broširano
Uvod v filozofijo (Veber)	1.50
Veliki slovenski spisovnik: Zbirke pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce	1.25
Veliki vsevedež	.80
Zbirka domačih zdravil	.60
Zdravilna zelišča	.40
Zgodovina umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih	1.90
Zdravje mladine	1.25
Zdravje in bolezni v domači hiši, 2 ZVEZKA	1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Melik) II. zvezek	.80

Te in mnogo drugih knjig, lahko dobite pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York, N. Y.

DEVETDESET TON TEŽKA CEV

ki so jo pred kratkim položili pri gradnji Boudier nasipa v državi Nevada. Del cevi, ki jo vidate na sliki, tehtja devetdeset ton ter ima trideset čevljev v premeru.

IZGNANCI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

18

— Gotovo kovčeg za nakit bogate Rusinje, — pravi sam pri sebi.

Nato pa z velikim koraki hiti po stopnicah v svojo sobo v drugem nadstropju.

Ko pride v prvo nadstropje, vidi sobarico priti iz neke sobe, ki se je nahajala skoro nasproti stopnicam.

Elegantni gospod vsicpne koketno sobarico v lice.

— Tukaj notri pridejo najbrže novi gosti, kaj ne, angelček? — vpraša šalivo ter pokaže s prstom na vrata.

Sobarica smeje prikima.

— Da, signor Salvatore, neka bogata Rusinja z družabnico in služkinjo. Rovnkar se je pripeljala — moram hiteti.

— Torej, na svidenje prihodnje leto, angelček!

Nato steče po drugih stopnicah navzgor.

— Na svidenje, signor Salvatore! — zakliče koketno dekletje in steče po stopnicah navzdol. Ni opazila, da je Salvatore, ko je stekla po stopnicah, zopet tiho prišel doli do pol stopnice ter se je skril za nek stebel.

Medtem je gospa Lentikoff s svojim spremstvom stopila na hodnik.

Na potovanju se ni počutila posebno dobro. Daniela je bila zaradi nje v velikih skrbih in vedno pogleduje v njen blede obraz. Opazila je, da je stara gospa včasih omahovala, kot bi izgubila tla pod nogami. To pri napadu hripe, ki jo je pred kratkim imela, ni bilo nič čudnega. In tako je Daniela delila svojo pazljivost med gospodinjjo in rdečim kovčegom. Z eno roko podpira gospo Lentikoff, z drugo pa drži kovčeg.

Toda na širokem hodniku, ravno pred sobo, opazi Daniela, da se je gospa Lentikoff zopet oprijela omočice. In sedaj je bila globoka omočica. Brez zavestno se zgrudi v Danielino naročje. In Daniela se prestrašena ozre na strežajca.

— Za božjo voljo, pomagajte vendar, hitro — milostljivo gospo moramo nesti v njeno sobo, ker je brez zavesti.

Strežaj je bil takoj pripravljen ter jo pomaga nekaj korakov nesti v sobo. Nikdo ni opazil, da je signor Salvatore malo višje stal za stebrom ter ves dogodek opazoval. Toda najbolj se je zanimal za rdeči kovčeg, katerega je Daniela še vedno držala v svoji roki. Vrata v sobo gospo Lentikoff ostanejo odprta in opazovalec jo je mogel pregledati. Videl je, da sta strežaj in mlada dama — najbrže družabnica, si misli — položila staro gospo na divan. Tudi sedaj, med celim tem dogodkom, je mogel mlado damo videti samo od zadaj, poleg tega pa je bil njen obraz še zakrit s potovalnim pajčolanom.

— Prosim, takoj pokličite služkinjo gospo Lentikoff; spodaj je pri prtljagi, — pravi Daniela strežniku.

Strežnik naglo odide po Natašo, vrata do sobe pa pusti odprta. Tudi sedaj še ni zagledal opazovalca na stopnicah. Opazovalec pa se ozre okoli, se splazi tiho po stopnicah navzdol in stopi k odprtim vratom Rusinje. Previdno pogleda v sobo in vidi, da se je mlada dama globoko sklonila čez onesveščeno gospodinjjo. Daniela je bila tako zatopljena v svoje delo, da ni opazila opazovalca. Ta pa stopi na prag odprtih vrat, izogne se vsakemu ropotu, ter si natančno ogleda sobo.

— Ako me opazi, ji ponudim svojo pomoč, — si misli.

Tudi sedaj še ne vidi pri Danieli ničesar drugega kot hrbet. Zato pa zagledajo njegove bistré oči rdeči kovčeg, ki je stal, nedaleč od vrat, na majhni, okrogli mizi. V njegovih očeh se poželjivo zasveti.

— Z vsem nenavadnim se mora človek okoristiti in ne sme zamuditi nikake priložnosti, — pravi sam pri sebi.

Previdno gleda na levo in desno. Nikogar nikjer. Nato pa tiho stopi za korak v sobo, se skloni, pograbi majhni rdeči kovčeg, ter ga naglo skrije pod odprto suknjo. Ne da bi bilo kaj čuti, gre po mehki preprogi iz sobe ter bliskovito steče po stopnicah navzgor, ravno v trenutku, ko zasliši spodaj prihajati strežnika z Natašo.

Brez vsakega šuma izgine v gorenjem nadstropju v sobo, ki je bila ravno nad sobo gospo Lentikoffove blizu vrat. Vrata naglo zaklene za seboj in se globoko oddahne.

— Človek mora imeti srečo, — si pravi tiho s sinčnim nasmehom. Naglo odpre svoj kovčeg in skrije v njem mali rdeči kovčeg, ne da bi si ga natančneje ogledal. Kajti bil je trdno prepričan, da je ukradel nakit bogate Rusinje.

Ta zlikovec je imel posebno srečo, da je svoj račun plačal že prej in je imel vse pripravljeno za odhod. Ker se mu v Nici ni nudila nikaka sreča, ni hotel dalje ostati v dragem hotelu. In sedaj je še v zadnjem trenutku po svojem mnenju napravil dobro kupčijo.

Ko zaklene svoj kovčeg in se še ogleda v ogledalu, pozvoní strežniku.

— Do vlaka pridete še prezgodaj, — mu pravi strežnik. Signor Salvatore pa elegantno zamahne z roko ter gre s strežnikom, ki nosi kovčeg, po stopnicah navzdol. Sedaj opazi, da so vrata v sobo Rusinje zaprta ter gre naglo mimo njih.

Dve minuti pozneje se signor Salvatore odpelje iz hotela. In četrť ure nato sedi v železniškem vozu drugega razreda in se pelje v Genovo.

Udobno se nasloni na mehek sedež, si prižge cigareto in se zadovoljno smeje. Misli na vsebino v rdečem kovčegu ter premišlja, koliko bi bil vreden nakit bogate Rusinje. Pričakoval je mnogo, kar je kazal njegov zadovoljni obraz.

Toda navzlic svoji radovednosti se premaguje in kovčega ne odpre, da ne bi kak sopotnik morebiti opazil rdečega kovčega. Bil je zelo previden in svoji veliki prevdarnosti se je imel zahvaliti za marsikak uspeh. Signor Giuseppe Salvatore je znal svaj posel. Njegova izvežbanost v takih stvareh ga je navdajala s prepričanjem, da je vkradel zelo dragocen zaklad.

Tako pazljivo so potujoče dame nosile samo kovčege z dragocenostmi in družabnica Rusinje ga strežniku ni zaupala niti tedaj, ko je njena gospodinjja omedlela. Šele v sobi ga je odložila. Da je kdo za njenim hrbtom prišel v sobo, nato ni niti najmanj mislila. In signor Salvatore si misli, da bo dekletje imelo sicer hude ure, toda take malenkosti niso motile njegovega duševnega razpoloženja.

(Dalje prihodnjí.)

GRAN COULEE ZALIV V DRŽAVI WASHINGTON

kjer se je predsednik Roosevelt na poti v Washington, D. C., ustavil, da si ogleda prostor, kjer bo vlada zgradila enega največji nasipov na svetu. Gran — Coulee je širok dve milj.

Razne vesti.

JUNAŠKA RACA

"Times" prinaša zabavne živalske fotografije. Ena izvirna iz neke vasi v Kentu, kjer se je ugnedil parček kosov pod bladilnikom motornega pluga. Slednji je dvakrat na teden opravljal poljska dela pri različnih kmetih. Vračal se je domov šele pozno ponoči. Kljub temu je srečno odgojila samica štiri mladiče. Ropot motorja je menda nič ni motil. Ni imela nobenega strahu pred ljudmi, če je zapuščala gnezdo in letala po hrano. Ljudje so bili vredni njenega zaupanja, ker so jo pustili na miru.

Junakinja druge ganljive zgodbe je domača raca v mestecu MacKeyu v Queenslandu v Avstraliji. Ognjegasec so našli na požarišču čez noč pogorele krme raco, ki je vztrajala na jajcih. Njena glava je bila ožgala, njeno perje se je kadilo, široko je odpirala kljun od vročine, ker je sedela sredi same žerjave v starem pločevinastem sodu, ki je bil določen za gnezdo. A nobena sila je ni odvrnila od materske dolžnosti. Ko so jo odstranili s požarišča in napojili, se je izkazalo, da so ostala jajca nepoškodovana. Deset dni pozneje je srečno splavala z deco, ki jo je otela hudi smrti.

ŠVICA SE BOJI ZA ORLE

Kljub vsem zaščitnim odredbam postajajo orli v švicarskih gorah vedno redkejši. Lani ni gnezdil v vsem zaščitnem ozemlju niti en orlovski par. Da ne bi prebivalstvo preganjalo že itak maloštevilnih orlov, plačuje Švicarska zveza za zaščito narave posestnikom domačih živali celo odškodnino za vsako žival, ki jim jo orol odnese.

NE JEMLJITE BILK V USTA!

Večkrat se čita, še česče pa sliši, da so umrli otroci, pa tudi odrasle osebe, ki so vtргale bilko ali klas in ga vzele v usta ter ga iz razvade žvečile. Se vedno je majhno število ljudi, ki vedo, da je to početje zelo nevarno otrokom in odraslim. Bilke in klasi vsebujejo namreč neke vrste gobe iz rodu actinomices in če pride takšna kal, ki se da razločiti samo z drobnogledom, v usta, izzove bolezen, ki se konča smrtno.

Na isti način nam lahko postanejo usodne drevesne veje, če jih držimo v ustih in žvečimo. V tem primeru se seveda ne okužimo z gobo, marveč z mlekom, ki je pod lubjem, to pa je strupeno. Na Angleškem so nedavno našli na vrhu mrtvega otroka s kostanjevo vejico v roki. Nihče ni mogel dognati, kako je otrok umrl. Oblasti, ki so domnevale, da je kdo otroka ubil, so odredile strogo preiskavo, in ta je pokazala, da je otrok žvečil vejo in se zastrupil. Na mestu, kjer rastejo listi iz veje, se namreč nabirajo strupeni alkaloidi, ki popolnoma zadoščajo za človekovo smrt.

Strup, ki ga izloča lubje na ranjenih mestih vej, pa je nevaren samo otrokom, dočim postane goba iz rodu actinomices opasna tudi odraslim osebam. Zato naj bodo ljudje, zlasti izletniki, previdni in naj ne jemljejo v usta bilk, ker lahko plačajo to navidez nedolžno reč z življenjem!

Advertise in
"Glas Naroda"

pesmi

i n poezije

AKROPOLIS IN PIRAMIDE	80
AZAZEL, trdo vez.	1.—
BALADE IN ROMANCE, trda vez.	1.25
BOB ZA MLADI ZOB, trda vez.	40
KRAGULJČKI (Utrva)	53
trdo vezano	59
MOJE OBZORJE (Gangl)	1.25
NARCIS (Gruden), broširano	30
PRIMORSKE PESMI, (Gruden), vez.	35
SLUTNJE (Albercht), broširano	30
POHOŠKE POTI (Glaser), broš.	30
STO UGANK (Oton Zupančič)	50
ZVONČKI. Zbirka pesmi za slovensko mladino. Trdo vezano	90
ZLATOROG, pravljice, trda vez.	60

Naročite jih lahko pri:

KNJICARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

IGRE

Beneški trgovci. Igrokaz v 5. dejanju	60
Cyran de Bergerac. Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano	1.70
Edela, drama v 4. dej.	60
Gospa z morja, 5. dej.	75
Lokalna železnica, 3. dej.	50
Marta. Semenz - Richmond, 4. dejanja	30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah	30
Tončkove sajne na Mladavščem večer. Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih	60
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro. (Čapek). vez.	45
Revizor, 5. dejanj, trga vezano	75
Za križ in svobodo. Igrokaz v 5. d. danjih	35
Ljudski oder:	
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja	60
11. zv. Zapravljevec	60
12. zv. Skopuh	60

Zbirka ljudskih iger:

3. snopč. Mlin pod zemljo, Sv. Neža. Sanje	60
13. snopč. Vestalka, Smrt Marije Device. Marijin otrok	30
14. snopč. Sv. Boštjan, Junaska deklica. Mazarin vragov	30
15. snopč. Turki pred Dunajem	30
20. snopč. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka	30

KNJICARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street
NEW YORK CITY

IZ GLEDIŠČA V SAMOSTAN

Pariška javnost ima zopet majhno senzacijo. Znana igralka Wendlingova je s svojo nenadno odločitvijo presenčila ves Pariz. Sklenila je posloviti se od gledališča, kjer je dosegla mnogo uspehov in vzbujala v razkošnih toaletah splošno občudovanje. Namenila se je v samostan blizu Lyonsa, da preživi jesen svojega življenja v samostanski tišini in pobožnosti. Wendlingova ni samo izreden igralski talent, temveč tudi zelo lepa in občinstvo je bilo navdušeno za njo. Naenkrat, ne da bi dovršila svojo kariero in izrabila svoj dosedanje uspehe, pa o- brača gledališču hrbet, zapušča svoje prijatelje in občudovalce ter hoče zamenjati vrtnice gledališkega življenja s samostansko tišino.

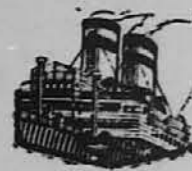
Igralka Wendlingova ni prva umetnica, ki je zapustila posvetno slavo in se zatekla v samostan. Zadnje čase sta odšli v samostan še dve slavni umetnici, Yonne Hauotinaova in Suzana Delorme. Tudi njuna odločitev je presenečenje, je pa nastalo, ko je dala gledališču slovo odlična umetnica Eva Lavalliere. Pred vojno je bila ta igralka prava vladarica pariških gledališč. Bila je skoraj po vsem svetu znana lepota, ki so se ji klanjali mo- gočni vladarji in ki ji bila iz- polnjena vsaka želja. Bila je tudi zelo bogata in baš ko je doseglo njeno razkožje višek, se je odrekla posvetnemu živ- ljenju in odšla v samostan.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

ODPLUTJE PARNIKOV ZA MESEČ AVGUST 1934

30. avgusta:
Paris v Havre
31. avgusta:
Europa v Bremen
Leviathan v Havre

KRETANJE PARNIKOV ZA MESEČ SEPTEMBER, 1934

1. septembra:
Conte di Savoia v Havre
4. septembra:
Statendam v Boulogne sur Mer
5. septembra:
Majestic v Cherbourg
Deutschland v Hamburg
7. septembra:
Pennland v Havre
Berengaria v Cherbourg
8. septembra:
Vollendam v Boulogne sur M
lle de France v Havre
11. septembra:
Bremen v Bremen
12. septembra:
Aquitania v Cherbourg
Manhattan v Havre
Hamburg v Hamburg
14. septembra:
Olympic v Cherbourg
15. septembra:
Lafayette v Havre
Milwaukee v Hamburg
Rex v Genoa
Vendam v Boulogne sur Mer
18. septembra:
Paris v Havre
Europa v Bremen
19. septembra:
Pres. Roosevelt v Havre
New York v Hamburg
20. septembra:
Majestic v Cherbourg

22. septembra:
Champlain v Havre
Berengaria v Cherbourg
Saturnia v Trst
25. septembra:
Statendam v Boulogne sur Mer
26. septembra:
Mauretania v Cherbourg
Washington v Havre
Albert Ballin v Hamburg
28. septembra:
Bremen v Bremen
29. septembra:
Conte di Savoia v Genoa
lle de France v Havre

Cena

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premieru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA
VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"